



## Itä-Suomen sosiaalityöpäivät Kuopiossa 9. ja 10.11.2009

**Esittäjä** Pirjo Ronkainen, toimittaja

**Aihe** Itä-Suomessa kaikki hyvin, vai....?

Valitse saako tiivistelmän julkaista ISON nettisivuilla osiossa:

Tapahtumat – Itä-Suomen sosiaalityöpäivien materiaalit

Kyllä  Ei

Tiivistelmän tekstille on varattu tilaa yhden A4:n verran. Ylimenevää tekstiä ei voida huomioida. Tiivistelmät jaetaan päivillä kaikille osallistujille.

### Tiivistelmä

Itä-Suomessa kaikki hyvin, vai...?

Otsikon kysymykseen ei ole yhtä vastausta ja itäsuomalaista hyvinvointia voidaan tarkastella monella tavalla. Yksi tapa on tehdä tutkimusta - toinen tapa on asua tai liikkua Itä-Suomessa.

Kolmas tapa tarkastella maakunnan tulevaisuutta ovat ohjelmat. Itä-Suomi -ohjelmien kohtalonkysymys on sitoutuminen. Ohjelmapaperi ei lisää hyvinvointia, jollei toimenpiteisiin ryhdytä.

Onko kaikki hyvin, riippuu vertauskohteesta. Helsingin Sanomat kertoi pari viikkoa sitten uutisessaan, että Suomi on maailman hyvinvoivin maa. Lontoolaisen Legatum-instituutin indeksi oli vertaillut kovien taloudellisten muuttujien lisäksi pehmeämpiä hyvinvoinnin mittareita. Tutkimusinstituutin johtajan mukaan raha ei tee ihmistä onnelliseksi, vaan työnteko, rehellisyys, koulutus ja ennen kaikkea mahdollisuus elinolojensa parantamiseen. Niin syntyy vaurautta. Tuloksia on runsaasti kritisoitu, mutta tuskin ne aivan metsässä ovat.

Vaikka Suomessa tuloerot ovat kasvussa, globaalissa vertailussa Itä-Suomessa on kaikki erinomaisen hyvin. Kuitenkin on tärkeää pohtia, mitkä ovat heikommin pärjäävien itäsuomalaisten todelliset mahdollisuudet elinolojensa parantamiseen ja hyvinvointinsa kasvattamiseen.

Kesäkuussa Helsingin Sanomat uutisoi Kunnallisalan kehittämissäätiön tilaaman tutkimuksen alustavia tuloksia. Niiden mukaan väestö keskittyy muutamaamaan yliopistokaupunkiin ja maaseudun autoituminen jatkuu.

Väestön ja talouden mittareilla menestyvät tutkimuksen mukaan vain Helsinki, Tampere, Oulu, Vaasa, Turku, Jyväskylä ja Kuopio. Pohjois-Karjalalla menee huonosti, samoin Etelä-Savolla ja Kainuulla. Maakuntakeskuksista heikointa tulevaisuutta tutkimus ennakoit itäisestä Suomesta Joensuulle, Kajaanille ja Mikkeliin. Uutiseen liitettyssä kartassa voimakkaimmin taantuvien alueiden väriä löytyy runsaasti Itä-Suomesta.

Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto toteutti kaksi vuotta sitten osana Työ, toimeentulo, osallisuus Itä-Suomessa - kansalaisnäkökulma alueen kehittämiseen –kehittämishanketta Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan asukkaille suunnatun kansalaiskyselyn. Siihen vastasi yli 3200 itäsuomalaista.

Kyselyn mukaan kaksi kolmesta vastaajasta piti hyvinvointinsa kokonaistilannetta hyvänä tai melko hyvänä. Huonona tai melko huonona sitä piti joka seitsemäs itäsuomalainen.

Itä-Suomessa asuu runsaasti hyvinvoivaa väkeä, myös muualla kuin menestyvillä paikkakunnilla, jollaiseksi erityisesti Kuopio tutkimuksen mukaan luokitellaan. Elämän maaseudulla, etenkin kuntakeskuksissa, ei tarvitse olla lainkaan huonoa. Palvelut ovat lähellä, elinkustannukset kohtuulliset, jopa edulliset, sosiaaliset verkostot yhteisöllisyyttä vahvistavia. Elämänlaatu voi olla aivan toista luokkaa kuin pääkaupungin lähiöissä.

Hyvinvoinnin puhuriksi riittää joskus muutama yhteen hiileen puhaltava henkilö. Monissa kylissä tämä on todellisuutta. Toisaalta hyvinvoinnin kasvattamista voivat rasittaa päättävissä asemassa olevien henkilöiden keskinäiset erimielisyydet. Näitäkin esimerkkejä ainakin Pohjois-Savosta löytyy. Hyvinvoinnin eteen voi jokainen itäsuomalainen tehdä työtä